

(דף קכ"ד ע"א) דִּינְטֵר אַרְחֵי דְאֹרֵייתָא, וְאִשְׁתַּדֵּל בָּהּ, כְּמֵאן דְאִשְׁתַּדֵּל בְּשֵׁמָא קֳדִישָׁא.

דְתַנִּינָן, אֹרֵייתָא כְּלָא שֵׁמָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. וּמֵאן דְמִשְׁתַּדֵּל בָּהּ, כְּמֵאן דְמִשְׁתַּדֵּל בְּשֵׁמָא קֳדִישָׁא. בְּגִין דְאֹרֵייתָא כְּלָא, חַד שֵׁמָא קֳדִישָׁא הוּא. שֵׁמָא עֲלָאָה, שֵׁמָא דְכָלִיל כָּל שְׁמֵהּ. וּמֵאן דְגָרַע אוֹת חַד מִינָהּ, כְּאִילוּ עֶבֶד פְּגִימוּתָא בְּשֵׁמָא קֳדִישָׁא. תֵּאנָא, וְשֵׁם אֱלֹהִים אַחֲרִים לֹא תִזְכְּרוּ, לֹא תוֹסִיף עַל אֹרֵייתָא, וְלֹא תִגָּרַע מִינָהּ. רַבִּי הֵיִיא אָמַר, וְשֵׁם אֱלֹהִים אַחֲרִים, דָּא מָאן דִּיתַעֲסֵק בְּסִפְרֵין אַחֲרֵינוּ, דְלֹא מִסְטָרָא דְאֹרֵייתָא. לֹא יִשְׁמַע עַל פִּיהּ, דְאָסוּר אִפִּילוּ לְאִדְכָּרָא לֹן, וְלְמִילָף מִנֵּיהּ טַעְמָא, כָּל שִׁפְן עַל אֹרֵייתָא.

רַבִּי יְהוּדָה מִתְנֵי הָכִי, מָאִי טַעְמָא כְּתִיב וְשֵׁם אֱלֹהִים אַחֲרִים, וְסָמִיךְ לִיה אֶת חַג הַמִּצּוֹת תִּשְׁמֹר. אֲלֵא, מָאן דְלֹא נָטִיר הָא, כְּמֵאן דְלֹא נָטִיר מְהִימְנוּתָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. מָאִי טַעְמָא. מִשּׁוּם דְבֵיהּ אַחֲדָא מְלָא. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, וְכֵן בְּכָל שָׂר זְמַנִּין וְחִגִּין, דְהָא בְּלָהּ אַחֲרֵינוּ בְּשֵׁמָא קֳדִישָׁא עֲלָאָה. וְעַל דָּא תַנִּינָן, מָאִי דְכְּתִיב שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּשַׁנָּה, מִשּׁוּם דְבָהּוּ תִלְיָא מְהִימְנוּתָא.

יִרְאָה כָּל זְכוּרָה, אִמְאִי כָּל זְכוּרָה. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר כָּל זְכוּרָה מִמֶּנֶשׁ. בְּגִין דְנִטְלִין בְּרַפְתָּא, מִמְבוּעָא דְנִחְלָא. מִכָּאן תַנִּינָן, כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל דְאִתְגַּזַּר, בְּעֵי לֹא תִחְזָאָה קָמִי מְלַפָּא קֳדִישָׁא, בְּגִין דְנִטְלִין בְּרַפְתָּא, מִמְבוּעָא דְנִחְלָא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (דְבָרִים טו) כְּבָרַת יי' אֱלֹהֵיךָ אֲשֶׁר נָתַן לָךְ. וְכְּתִיב אֵל פְּנֵי הָאָדוֹן יי', כְּמָה דְאֹקִימָנָא, דְמִתְמַן מְרִיקָן בְּרַפְתָּא, וְנִטְלִין בְּרַפְתָּא. וְכָאָה חוֹלְקֵיהוֹן דִּישְׂרָאֵל, מִכָּל שָׂר עַמִּין.

זְמַנָּא חָדָא, סְלִיקוּ יִשְׂרָאֵל לְמַחַג חַגָּא, וְאִתְעַרְבוּ עוֹבְדֵי עֲבוּדַת פּוֹכְבִים וּמִזְלוֹת בְּהַדְיָהּ, וְהָהוּא שְׂתָא לֹא אִשְׁתַּכַּח בְּרַפְתָּא בְּעֲלָמָא. אֲתוּ שְׂאִילוּ לְרַב הַמְנוּנָא סְבָא, אָמַר לְהוּ, חֲמִיתוּן סִימְנָא בְּקֳדְמִיתָא בְּהָא. אָמְרוּ לִיה, סִימְנָא חֲמִינוּ, דְכַד תִּבְנָא מְהַתֵּם, כָּל אַרְחֵין אִסְתִּימוּ מִמֶּיָא, וְעֵנְנָא, וְחִשׁוּכָא אִשְׁתַּכַּח, דְלֹא יִכְלִין לְמַהֵךְ כָּל אֵינּוֹן דְסְלִיקוּ לְתַמְן. וְעוּדָה, בְּשַׁעֲתָא דְעֲאֲלָנָא לֹא תִחְזָאָה אִפִּי שְׂמִיָא אִתְחַשְׁכוּ וְאִתְרַגְּזוּ. (אִתְרַגֵּישׁ בְּחַמָּא) אָמַר לְהוּ, וְהָאִי אוֹ אֵית בִּינֵיכוּ בְּנֵי נָשָׂא דְלֹא אִתְגַּזְרוּ, אוֹ עוֹבְדֵי עֲבוּדַת פּוֹכְבִים וּמִזְלוֹת סְלִיקוּ בְּהַדְיָהּ. דְהָא לֹא אִתְבְּרָכְאן בְּהֵיִיא שְׁעֵתָא, בַּר מֵאֵינוֹן יִשְׂרָאֵל דְאִתְגַּזְרוּ. וּבְהָאִי אֶת קֳדִישָׁא מִסְתַּפֵּל קֳדִישָׁא בְרִיךְ הוּא, וּבְרִיךְ לֹן.

לְשִׁתָּא אַחֲרָא סְלִיקוּ, וְסְלִיקוּ אֵינוֹן עוֹבְדֵי עֲבוּדַת פּוֹכְבִים וּמִזְלוֹת, דְאִתְעַרְבוּ בְּהַדְיָהּ, כַּד הוּוּ אַכְלִין קְרַבְנֵיָא, וְהוּוּ חֲדָאן. וְחָמוּ לְאֵינוֹן עוֹבְדֵי עֲבוּדַת פּוֹכְבִים וּמִזְלוֹת, דְטַפְסָאן בְּקוּטְרֵייהוּ לְקוּטְרָא דְכוּתָלָא. אִשְׁגַּחוּ בְּהוּ דְכְּלָא מְבָרְכִין, וְאֵינוֹן לֹא בְרִיכוּ. אֲתוּ וְאָמְרוּ מְלָא לְבֵי דִינָא, אֲתוּ וְשְׂאִילוּ לֹן, אָמְרוּ, הָאִי דְאִכְלַתוּן, חוֹלְקָא דְלָכוּן, מָאן קוּרְבָנָא הָוָה. לֹא הָוָה בִּידֵייהוּ. בְּדָקוּ וְאִשְׁפַּחוּ דְאֵינוֹן עוֹבְדֵי עֲבוּדַת פּוֹכְבִים וּמִזְלוֹת, וְקִטְלוּ לֹן. אָמְרוּ, בְרִיךְ רַחֲמָנָא דְשׁוֹיב לְעַמִּיהּ, דְוְדָאִי לִית בְּרַכְתָּא שְׂרִיָא, אֲלֵא בִישְׂרָאֵל, זְרַעָא קֳדִישָׁא, בְּנֵי מְהִימְנוּתָא, בְּנֵי קְשׁוּט. וְהֵיִיא שְׂתָא אִשְׁתַּכַּח בְּרַכְתָּא בְּעֲלָמָא, בְּשְׁלִימוּ. פְּתַחוּ וְאָמְרוּ, (תְהִלִּים קמ) אֵךְ צַדִּיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ וְגו'.

רבי חייא אָמַר, בְּזִכּוֹת יִשְׂרָאֵל גְּזִירִין, אֲתַכְּנַעוּ שְׁנֵאִיהוֹן תְּחוּמֵיהוֹן, וְיִרְמִי אַחֲסַנְתֵּיהוֹן. תָּא חַזִּי מַה כְּתִיב, (שמות לד) יִרְאֶה כָּל זְכוּרָהּ. וּכְתִיב בְּתַרְיָהּ, כִּי אֲוִרִישׁ גּוֹיִם מִפְּנֵיהָ וְהִרְחַבְתִּי אֶת גְּבֻלָּהּ. דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲקָר דִּינִירִין מֵאֲתַרְיָהּ, וְאֲתִיב דִּינִירִין, לְאֲתַרְיָהּ. וּבְגִינִי כִּד יִרְאֶה כָּל זְכוּרָהּ אֶת פְּנֵי הָאָדוֹן יי'. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, הָאָדוֹן. כְּמָה דְכְּתִיב, (ישעיה י) הִנֵּה הָאָדוֹן יי' עֲבָאוֹת מְסַעֲרָה פְּאַרְהָ וְגו', וְיִצְאָ חוּטָר וְגו', וְכִלְאָ חַד, מְעַקָר דִּינִירִין וְאֲתִיב דִּינִירִין. רַבִּי יַצְחָק אָמַר, אֵית אָדוֹן, וְאֵית אָדוֹן, וְכִלְאָ בְּחַד תְּלֵיא.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, אֲדַנִּי: אֶלְפֵי דְלִית נִוּן יוֹד, קְדוּשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲקָרִי, (דף קכ"ד ע"ב) וְהוּא דְאֲקָרִי, כְּמָה דְאֵיהוּ כְּתִיב. וּמֵאֵן הוּא. רַבִּי יוֹסִי אֹמֵר, (יחזקאל א) מֵרֵאֵת אֱלֹהִים. מֵרֵאֵת כְּתִיב. וּמַהוּ מֵרֵאֵת. שְׁלִימוֹ דְכִלְאָ, יו"ד ה"א וְא"ו ה"א. (נ"א מֵרֵאֵת אֵיהוּ א' כו') מֵרֵאֵת לְמֵאִי אִי אֶלְפֵי דְלִית נִוּן יו"ד, הֵאִי אֲקָרִי כְּכַתְּבוּ, וְהֵאִי לֹא אֲקָרִי כְּכַתְּבוּ, וּבְגִינִי כִּד אֲקָרִי בְּהֵאִי, וְעַל כִּד מֵרֵאֵת אֱלֹהִים כְּתִיב. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, לְזִמְנִין, עֲלֵאִין אֲקָרוּן בְּשֵׁמָא דְתַתְּאִין. וְלְזִמְנָא, תַּתְּאִין אֲקָרוּן בְּשֵׁמָא דְעֵלְאִין. הָאָדוֹן יי', בְּשֵׁמָא עֲלֵאָה אֲדַנִּי הוּא. וְהֵאִי אֲוִקִימְנָא מְלִי. וּבְגִוּוֹנִין סְגִיאִין אֲתַפְּרִשֵׁן מְלִי, וְכִלְאָ חַד. בְּרִיךְ רַחֲמָנָא בְּרִיךְ שְׁמִיָּה לְעֵלְמָא וְלְעֵלְמִי עֲלִמִין.

הִנֵּה אֲנָכִי שׁוֹלַח מְלָאָךְ לְפָנֶיהָ וְגו'. (שמות כג) רַבִּי יַצְחָק פְּתַח, (שיר השירים א) יִשְׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ וְגו' אֲמַרְהָ כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ. מֵאִי טַעֲמָא יִשְׁקֵנִי, יֵאָהֲבֵנִי מִיבְעֵי לִיהָ, אֲמֵאִי יִשְׁקֵנִי. אֶלְאָ הֲכִי תִנְיִן, מֵאִי נְשִׁיקוֹת אֲדַבְּקוּתָא דְרוּחָא בְּרוּחָא. דְּבְגִינִי כִּד נְשִׁיקָה בְּפִהּ, דְּהֵאִי פּוּמָא אֲפֻקוּתָא וּמְקוּרָא דְרוּחָא הוּא, וְעַל דָּא נְשִׁיקִין בְּפּוּמָא, בְּחִבְיּוּתָא, וְדַבְּקִין רוּחָא בְּרוּחָא, דְּלֵא מֵתַפְּרִשֵׁן דָּא מִן דָּא.

וְעַל דָּא מֵאֵן דְּנִפְיָק נְשִׁמְתִּיהָ בְּנְשִׁיקָה, מֵתַדְּבַק בְּרוּחָא אַחְרָא. בְּרוּחָא דְלֵא מֵתַפְּרִשׁ מִנִּיהָ. וְהִינֵנוּ אֲקָרִי נְשִׁיקָה. וְעַל דָּא אֲמַרְהָ כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ, לְאֲדַבְּקָא רוּחָא בְּרוּחָא, דְּלֵא יִתְפְּרִישׁ דָּא מִן דָּא.

כִּי טוֹבִים הוֹדִיָּה מִיָּין, מֵאִי בְּעֵי הָכָא יין, וְהֵאִי כְּתִיב (ישעיה כח) וְגַם אֶלְפֵי בֵּינִין שָׁגוּ וְגו', וּכְתִיב (ויקרא י) יין וְשִׁכָר אַל תִּשְׁתְּ אֹתָהּ וּבְנִיָּה, מֵאִי טַעֲמָא הָכָא יין. רַבִּי חַיִּיא אָמַר, מִיָּינָה דְאֲוִרִיָּתָא. רַבִּי חֲזַקְיָה אָמַר, דָּא דְכְּתִיב, (תהלים קד) וַיִּין יִשְׂמַח לִבִּב אֲנוּשׁ, וְעַל דָּא כְּתִיב, כִּי טוֹבִים הוֹדִיָּה מִיָּין, לְחִדּוּתָא דְלֵבָא. מִיָּין, דְּחֵדִי לִי יִתִּיר מִכֵּלְא.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, כְּתִיב, (בראשית כט) וַיִּשָּׁק יַעֲקֹב לְרַחֵל וַיִּשָּׂא אֶת קוֹלוֹ וַיִּבֶּה, אֲמֵאִי קָא בְּכַה. אֶלְאָ בְּאֲתַדְּבַקוּתָא דְרוּחָא בְּהָ, לֹא יְכִיל לְבָא לְמִסְבֵּל, וּבְכַה. וְאִי תִימָא, הָא כְּתִיב, (בראשית לג) וַיִּשָּׁקֶהוּ וַיִּבְכּוּ. תִּנְיִן, אֲמֵאִי נְקוּד וַיִּשָּׁקֶהוּ, אֶלְאָ דְלֵא אֲתַדְּבַק בִּיהָ רוּחָא כָּלְל, וְעַל דָּא כְּתִיב, (משלי כז) וְנִעְתְּרוֹת נְשִׁיקוֹת שׁוֹנָא. מֵאִי וְנִעְתְּרוֹת נְשִׁיקוֹת שׁוֹנָא. אֶלְאָ מֵאֵן דְּנְשִׁיק בְּחִבְיּוּתָא, מֵתַדְּבַק רוּחִיהָ בְּרוּחִיהָ, בְּדַבְּקוּתָא דְחִבְיּוּתָא וּמֵאֵן דְּלֵא נְשִׁיק בְּחִבְיּוּתָא, לֹא בְּדַבְּקוּתָא הוּא, אֶלְאָ

וּנְעֵתְרוּת. מְאִי נְעֵתְרוּת. גְּסוּתָא, דְּלֹא דְבִיק רִיחִיה בְּהֵהוּא נְשִׁיקָה. וְלֹא אֶתְדַבֵּק בִּיה פְּלִל. וּבְגִינִי
כְּדָ כְּתִיב, יִשְׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ, דִּהוּא דְּבִקוּתָא רִיחָא בְּרוּחָא.

תְּנָא, כָּל זְמָנָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָזִיל בְּיִשְׂרָאֵל, כְּבִיכּוּל אֶתְדַבֵּק רִיחָא בְּרוּחָא, וְעַל דָּא כְּתִיב,
(דברים ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בֵּינִי, בְּכָל אֵינּוֹן גְּוֹנִי דְּבִיקוּתָא, וְלֹא מִתְּפָרְשָׁא דָּא מִן דָּא. בְּשַׁעֲתָא
דְּאֶתְמַר הִנֵּה אֲנֹכִי שְׁלַח מַלְאָךְ לְפָנֶיךָ, יִדַע מִשָּׁה דְּפָרִישׁוּתָא הוּא. אָמַר (שמות לג) אִם אֵין פְּנִיךָ
הוֹלְכִים אֶל תַּעֲלֵנוּ מִזָּה.

רְבִי אָבָא אָמַר, מַה כְּתִיב לְעִילָא מִן דָּא, (שמות לד) רְאֵשִׁית בְּפִנְיֵי אֲדָמְתָךְ תִּבְיֵא בֵּית יִי' אֶלְהֵיךָ לֹא
תִבְשֵׁל גְּדִי בַחֲלֵב אֱמוֹ. מְאִי קָא מִיִּירִי. אֶלָּא דְּלֹא לְעַרְבָא מְלָה תִתְנָא בְּעַלְמָה, דְּלֹא יִנְקָא סְטָרָא
דְּלִבָּה, מִסְטָרָא פְּנִימָא. מַה בֵּין הָאֵי לְהָאֵי. דָּא דְּלִבָּה, מִסְטָרָא דְּמִסְטָרָא. וְדָא דְּלִבָּה, בְּסְטָרָא
קוּדִישָׁא. מְאֵן אֱמוֹ. דָּא פְּנִימָת יִשְׂרָאֵל, דְּאֶתְקָרִי אִם. בַּחֲלֵב אֱמוֹ, דְּלֹא יִנְיֵק מִהָאֵי סְטָרָא, מְאֵן דְּלֹא
אֶעֱטִרֶיךָ. וְהִבָּא כְּתִיב, הִנֵּה אֲנֹכִי שְׁלַח מַלְאָךְ לְפָנֶיךָ. אָמַר מִשָּׁה, הָא קְבִילְנָא בְּטַחֲוֹנָא מִינְךָ, דְּלֹא
תִתְפָּרֵשׁ מִינִן, וְדָאֵי אִם אֵין פְּנִיךָ הוֹלְכִים אֶל תַּעֲלֵנוּ מִזָּה. וּבְמָה יוֹדַע אֵיפּוּא וְגו'.

אָמַר רְבִי אֶלְעָזָר, מְלָה דָּא לָא קָאמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶלָּא בְּרַחֲמֵימוּתָא דִּישְׂרָאֵל, וְלֹא תִפְּיִסָּא
בְּהַדְרֵיהוּ. לְמַלְכָּא דְּהַוָּה בְּעִי לְמִיזַל עִם בְּרִייה. וְלֹא בְּעִי לְשַׁבְּקָא לִיה. אֶתָּא בְּרִייה,

